

Stockholms universitet
Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria
Fördjupningskurs i litteraturvetenskap
Valfri kurs (5 poäng)

Barnlitteratur

Genomgående handböcker och antologier

Böcker ska blänka som solar, red. Boel Westin, Stockholm 1988 (förkortad *Böcker*)

Edström, Vivi, *Astrid Lindgren. Vildtoring och lägereld*, Stockholm 1992

Edström, Vivi, *Barnbokens form*, Göteborg 1982

Modern litteraturteori och metod i barnlitteraturforskningen, red. Maria Nikolajeva,
Stockholm 1992 (förkortad *MLT*)

Utblick över barn- och ungdomslitteraturen, red. L. Furuland och Mary Orvig, Stockholm
1986 (förkortad *Utblick*)

Introduktion. Barndomssyn, barnläsning och barnbok

Sandin B., "Barndomens historia", i *Perspektiv på barn och ungdom*, red. A. Tham Stockholm
1991, s. 8–25

Utblick, s. 39–47, 51–63 (Barnbokssyn)

Svensson, S., "Barnböcker – finns dom?", i *Böcker*, s. 29–47

Edström, V., "Den barnlitterära texten", i *MLT*, s. 13–22

Den äldre barnlitteraturen

Texter

Defoe, D., *Robinson Crusoe*

Swift, J., *Gullivers resor* (barnedition)

Exempel på religiös barnlitteratur, fabler och sagor efter lärarens anvisningar hämtade ur L.
Furuland och M. Orvig, *Barnlitteraturen*, Stockholm 1990

Någon text ("robinsonad") vald bland följande:

Verne, J., *Den hemlighetsfulla ön*

Wernström S., *De hemligas ö*

Tournier, M., *Fredag*

Kommentarer

Edström, V., *Barnbokens form*, kap 1 (Berättelsens mönster)

Jonsson, L., "Emile och böckerna", i *Böcker*, s. 79–89

Lindberger, Ö., "Barnböcker och vuxenlitteratur", i *Böcker*, s. 15–28
Skjونسberg, K., *Vem berättar?*, Stockholm 1982, s. 9–22 (Vad är adaptation?)

Barnlitteraturens klassiker: Äventyr och realism

Texter

Twain, M., *Tom Sawyer*
Fitinghoff, L., *Barnen ifrån Frostmofället*
Montgomery, L.M., *Anne på Grönkulla*
Topelius, Z., *Sampo Lappelill*
Någon text vald bland följande:

Verne, J., *Kapten Grants barn*
Wilder, I., *Det lilla huset i stora skogen/Det lilla huset på prärien*
Spyri, J., *Heidi*

Kommentarer

Åhmansson, G., *A life and its mirrors. A feminist reading of L.M. Montgomery's fiction*,
Uppsala 1992, s. 115–142 (Realms of the Mind)
Nilson, M., *En barnbok som tidsspegel*, Stockholm 1968, s. 122–161 (Litterär utformning,
Det pedagogiska syftet)

Barnlitteraturens klassiker: Fantasi och nonsens

Texter

Carroll, *Alice i underlandet*
Milne, A.A., *Nalle Puh*
Nesbit, E., *Huset Ardens gåta*
Hamilton, H., några diktexempel ur *Barnlitteraturen*
Någon text vald bland följande:

Kipling R., *Just-så historier*
Barrie, J.M., *Peter Pan (och Wendy)*
Grahame, K., *Det susar i säven*
Travers, P.L., *Mary Poppins*

Kommentarer

Levin, R., "Wonderland revisited", i *Aspects of Alice*, red. R. Phillips, Harmondsworth 1971, s.
217–242
Carpenter, H., *Secret gardens. The golden age of children's literature*, Houghton 1985, s. 1–
19 (The road to Arcadia), s. 188–209 (Milne and Winnie-the-Pooh) samt relevant kapitel i
anslutning till vald text
Nikolajeva, M., "Härmande eller dialog", i *MLT*, s. 23–45

Den moderna barnlitteraturen: Den fantastiska berättelsen

Texter

Lewis, C.S., *Häxan och lejonet*

Lindgren, A., *Mio, min Mio*

Jansson, T., *Farlig midsommar*

Någon text vald bland följande:

Tolkien, J.R.R., *Bilbo – en hobbits äventyr*

Linklater, R., *Det blåser på månen*

Ende, M., *Den oändliga historien*

eller välj någon bok av följande författare: Susan Cooper, Lloyd Alexander, Diana Wynne Jones

Kommentarer

Toijer-Nilsson, Y., *Fantasins underland*, Stockholm 1981, s. 12–32 (Fantasins och känslan renässans), s. 139–146 (Lindgren)

Nikolajeva, M., "Igenkännandets glädje", i *MLT*, s. 167–189 (Lewis)

Edström, V., *Astrid, Lindgren. Vildtoring och lägereld*, s. 166–221 (Mio, Min Mio)

Westin, B., *Familjen i dalen. Tove Janssons muminvärld*, Stockholm 1988, s. 219–246 (Det dramatiska. Farlig midsommar)

Den moderna barnlitteraturen: Realism

Texter:

Gripe, M., *Elvis Karlsson eller Hugo och Josefin*

Linde, G., *Den vita stenen*

Pohl, P., *Janne, min vän*

Någon text vald bland följande:

Lagercrantz, R., *Tröst åt Pejter eller Räddarinnan*

Lindgren, B., *Jättemligt eller Världshemligt*

Stark, U., *Dårfinkar och dånickar eller Min vän Percys magiska gymnastikskor*

Strömstedt, M., *Majken, den nittonde december (eller någon annan "Majken-bok")*

Sundvall, V., *Eddie och Maxon Jaxon eller En barkbåt till Eddie*

Kommentarer

Edström, V., *Barnbokens form*, kap 2 (Berättarens roller)

Lidström, C., "Det okända sammanhanget", i *MLT*, s. 113–130 (Gripe)

Lundqvist, U., "Janne – en kärleksförklaring", i *Opsis Kalopsis* nr 2 1989 (Pohl, stencil)

Den moderna barnlitteraturen: Den humoristiska barnboken

Texter

Lindgren, A., *Pippi Långstrump; Emil i Lönneberga*

Kirkegaard, O., *Gummi-Tarzan*

Dahl, R., *SVJ*

Någon text vald bland följande:

Lindgren, B., *Loranga, Masarin och DartanJang*

Olsson-Jacobsson, någon "Sune-bok"

Ibbotson, E., (valfri text)

Kommentarer

Boëthius, U., "Konsten att göra sig rolig", i *Tidskrift för litteraturvetenskap* nr 3 1990, s. 51–65 (Emil i Lönneberga)

Edström, V., *Astrid Lindgren. Vildtoring och lägereld*, s. 80–163 (Humor och fars)

Författaren. Texten. Läsaren

Texter

Någon bok av Enid Blyton samt tre texter valda i samråd med läraren, bland dem t.ex. Haugen, T., *Romanen om Merkel Hanssen*

Kommentarer

Appleyard, JA, *Becoming a reader. The experience of fiction from childhood to adulthood*, Cambridge 1990, s. 1–20, 57–93

Utblick, s. 313–335 (förlag och utgivning), s. 356–360 (läsvanor)

Johansson, J., "Vägen till Fantasien", i *MLT*, s. 151–166

Referenslitteratur

De skriver för barn och ungdom. Svenska nutidsförfattare A–K L–Ö, ny omarbetad uppl, Lund 1990 (och andra författarpresentationer i denna serie, De översätts för..., De skrev för..., De skriver för alla åldrar...)

Toijer-Nilsson, Y., *77 svenskspråkiga barnboksförfattare*, Stockholm 1989

Vem är vem i barnlitteraturen, Stockholm, 1984

Zweigbergk, E. von, *Barnboken i Sverige 1750–1950*, Stockholm 1965

Januari 1993